

Claes-Otto Hammarlund:

(ruots. sairaalapastori, psykoterapeutti ja ryhmäanalyttikko)

KRIISIKESKUSTELU

Kriisituki, jälkipuinti, stressin ja konfliktin käsittely

Teologinen kriisimalli

UT:ssa on kuvattuna kriisimalli, joka on peräisin ensimmäisen kristillisen pääsiäisen tapahtumista.

Laskiaissunnuntai (Lk 18:31-34) - kieltäminen

Jeesus kertoo opetuslapsilleen heidän menevän Jerusalemiin nyt viimeistä kertaa. Jeesus kertoo edessä olevasta kuolemastaan ja ylösnousemuksestaan, mutta opetuslapset eivät ymmärtäneet Jeesuksen puhetta. Asia pysyi heiltä salassa. Psykologisesti voidaan puhua *kieltämisestä*.

-Jeesus kutsui 12 opetuslastaan luokseen ja sanoi heille: *"Me menemme nyt Jerusalemiin. Siellä käy toteen kaikki se, mitä profeetat ovat Ihmisen Pojasta kirjoittaneet...he ruoskivat häntä ja tappavat hänet. Mutta kolmantena päivänä hän nousee kuolleista."*

Kiirastorstai (Lk 22:1-62) – kieltäminen ja halu pitäytyä vanhassa

Kiirastorstaina Jeesus asettaa ehtoollisen. Jeesus kertoo ehtoollista asettaessaan, uuden aikakauden alkamisesta, "uudesta liitosta hänen veressään", mutta opetuslapset eivät käsittä. He haluavat pitäytyä vanhassa ja kiistelevät, kuka heistä on suurin ja kyselevät toisiltaan, kuka heistä voisi olla ylipäätään kavaltaja. Vain Jeesus ja Juudas tietävät, mistä on kyse ja hyväksyvät tulevan. Kiirastorstain psykologinen sisältö on *kieltäminen ja halu pitäytyä vanhassa*.

Pitäperjantai – järkytys, vetäytyminen, paniikki, pako

Katastrofi on tosiasia. Lopullinen tieto Jeesuksen kuolemasta järkyttää opetuslapsia.

Pääsiäislauantai - tyhjyys, odotus ja toimettomuus

Opetuslapset ovat apaattisia ja välttelevät ympäröivää maailmaa sekä todennäköisesti myös omia tunteitaan. Jeesus oli otettu pois heidän keskuudestaan, kaikki oli uutta ja hämmentävää.

Pitäperjantain psykologinen sisältö on tyhjyys, odotus ja toimettomuus.

Ensimmäinen pääsiäispäivä (Lk 24:1-32) – epäusko ja hämmennys

Uuden testamentin teksteissä ensimmäiseen pääsiäispäivään liittyy epäusko ja hämmennys - ei ilo ja riemu, vaikka kirkossa juhliitaankin Kristuksen ylösnousemusta ensimmäisenä pääsiäispäivänä. Opetuslasten on vaikea uskoa ja ymmärtää, että naiset ovat kuulleet enkeliltä äskettäin kuolleen Jeesuksen ylösnousemuksesta.

(Vrt. intialainen, joka odotti sieluaan lentokentällä.)

Toinen pääsiäispäivä (LK 24:33-49) – ilo ja riemu

Vasta toisena pääsiäispäivänä opetuslapset kokevat, että elämä Jeesuksen kanssa jatkuu, mutta nyt uudella tavalla.

Sovellutus:

Kun kriisiauttajat kohtaavat kriisissä olevia ihmisiä, nämä ovat yleensä elämänsä kiirastorstaissa tai pitkäperjantaissa. Psykologisessa mielessä he joko kieltävät tapahtuneen haluten entisen elämän jatkuvan tai he tajuavat tapahtuneen katastrofin ja ovat järkyttyneitä. Silloin ihminen vetäytyy, pakenee ja kokee paniikkia.

Kriisiauttajan on rohjettava kärsiä kärsivien kanssa eli viipyä lähimmäisen rinnalla hänen ahdistuksensa, epävarmuutensa ja pimeytensä keskellä. Tapahtuneessa ei pidä yrittää kaikin tavoin nähdä mielekkyyttä eikä pidä yrittää kohentaa kärsivän oloa tai esittää toivomusta, että tilanne kääntyisi paremmaksi. Tärkeintä on turvallinen, välittävä läsnäolo, vierellä viipyminen.

Palvelemaan puhelimeen sovellettuna yhden puhelun tai nettikeskustelun aikana ei ole syytä odottaa kovin suurta muutosta tai huojennusta. Päivystäjän ei tarvitse ottaa suuria paineita siitä, miten hän onnistuu helpottamaan toisen oloa. Helpotus tulee ehkä vasta aikojen päästä.

Kriisiauttajan on hillittävä itsensä niin, ettei hän auttamishalussaan liian aikaisin riennä toiseen pääsiäispäivään ennen kuin on eletty läpi kiirastorstai, pitkäperjantai, pääsiäislauantai ja ensimmäisen pääsiäispäivän hämmennys. Ennen kaikkea tulee kestää viipyä vierellä levollisesti kuunnellen.

Surulle täytyy antaa tilaa ja aikaa. Vasta kun opetuslapset olivat käyneet läpi synkän suruvaiheen, siihen liittyvän tyhjyyden, tuskan, toipumisen ja uudelleen orientoitumisen, vasta tämän jälkeen oli tilaa ilolle. Ilo ei tule heti ylösnousemuksen jälkeen. Siitä on pääsiäisen tapahtumasarja hyvänä todisteena. Opetuslapset pystyivät iloitsemaan Jeesuksen ylösnousemuksesta vasta jonkin ajan kuluttua (kirkkovuodessa 50 päivän kuluttua). Vasta silloin oli ilosanoma sisäistetty. Vasta silloin oli vaikea asia saanut uutta merkitystä, mikä synnytti uutta voimaa.

Claes-Otto Hammarlund:

(ruots. sairaalapastori, psykoterapeutti ja ryhmäanalyttikko)

KRIISIKESKUSTELU

Kriisituki, jälkipuinti, stressin ja konfliktin käsittely

Teologinen kriisimalli

Laskiaissunnuntai (Lk 18:31-34) - kieltäminen

Kiirastorstai (Lk 22:1-62) – kieltäminen ja halu pitäytyä vanhassa

Pitkäperjantai – järkytys, vetäytyminen, paniikki, pako

Pääsiäislauantai – tyhjiys, odotus ja toimettomuus

Ensimmäinen pääsiäispäivä (Lk 24:1-32) – epäusko ja hämmennys

Toinen pääsiäispäivä (LK 24:33-49) – ilo ja riemu